

НАВЧАЙМОСЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

БІБЛІОТЕКА КЗ "ПФМК" ДОР

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ –

вміння
критично
сприймати та
аналізувати
інформацію.

розуміння того, як
працюють медіа і
усвідомлення того,
що вони
формують
суспільну думку

бути відповідальним
при створенні
інформаційного
контенту та при
поширенні вже
створеного .

6 КРОКІВ ДО МЕДІАГРАМОТНОСТІ

1 | Свідомо формуйте свій інформаційний простір

2 | Протидійте цифровій залежності: **ВИМКНІТЬ РЕЖИМ автопілота**

3 | Опануйте думки та емоції

4 | Перевіряйте власні упередження

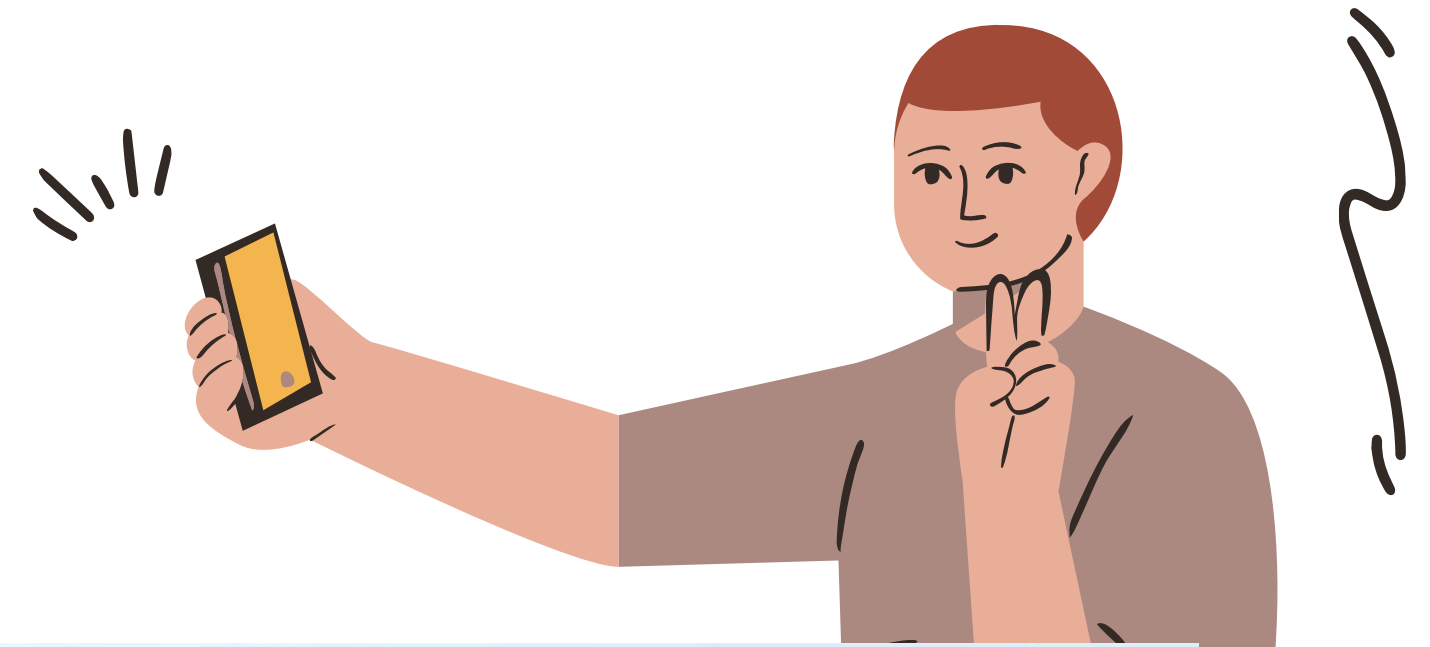
5 | Перевіряйте інформацію в різних джерелах

6 | Перевіряйте інформацію перед поширенням

МАНІПУЛЯЦІЇ В МЕДІА ЯК ЇХ РОЗПІЗНАВАТИ

ФАКТ

Курка знесла яйце

ФЕЙК

Неправдиве твердження, яке часто є повністю вигаданим. Створене для того, щоб ввести в оману громадськість та приховати правду.

Курка знесла яйце – і з нього вилупилась ящірка

МАНІПУЛЯЦІЯ ФАКТАМИ

Відома та правдива інформація, яка подана так, щоб ввести в оману.

Курка-патріотка: курка знесла яйце на честь національного свята

МАНІПУЛЯЦІЇ В МЕДІА ЯК ЇХ РОЗПІЗНАВАТИ

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

Поєднання фактів,
напівправди та неправди

*Кури, яких годують генетично
модифікованою їжею, несуть
корисніші для здоров'я яйця*

ЦЕНзуРА

Заборона повідомляти про певні події, людей чи
теми. Медіаконтент, який швидко видаляється
редакцією без очевидних причин.

*Курка, яку ми не можемо назвати,
зробила те, про що ми не можемо
розповісти, але ви про це від нас не чули*

ПРИХОВАНА РЕКЛАМА

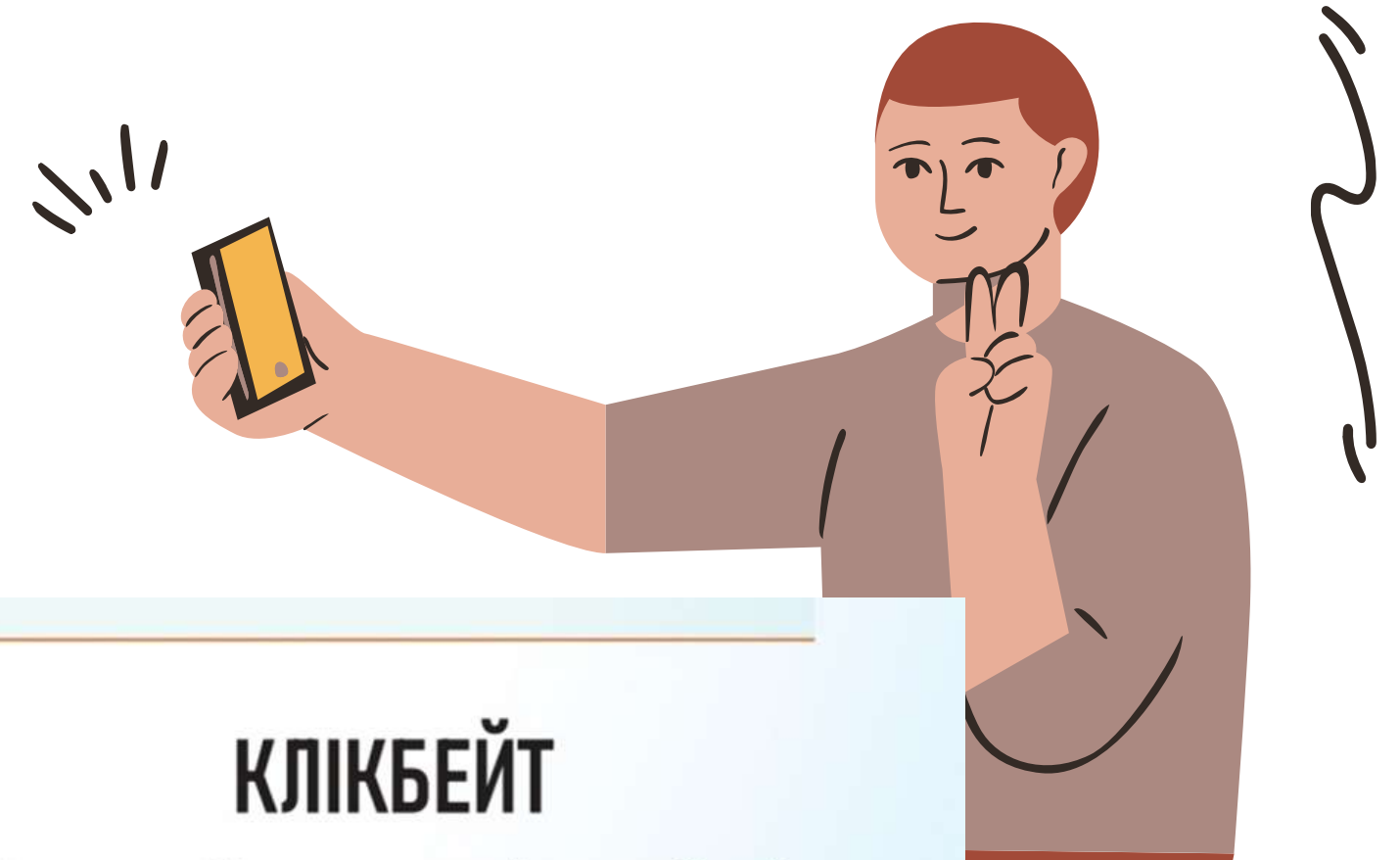
Реклама, яка замаскована у
вигляді медіаповідомлення

*Експерти розповідають, що кури з
ферми "L2D" є найкращими та
несуть найбільше яєць в Україні*

МАНІПУЛЯЦІЇ В МЕДІА ЯК ЇХ РОЗПІЗНАВАТИ

ПРОПАГАНДА

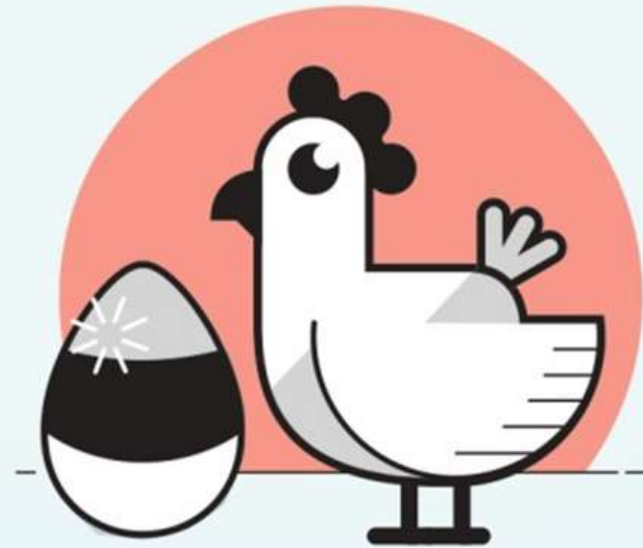
Упереджена чи оманлива інформація, яку використовують для того, щоб поширювати певну точку зору

Українські кури є найплодовитішими в Європі, що дає змогу українському експорту утримувати лідерство в галузі

УПЕРЕДЖЕННЯ

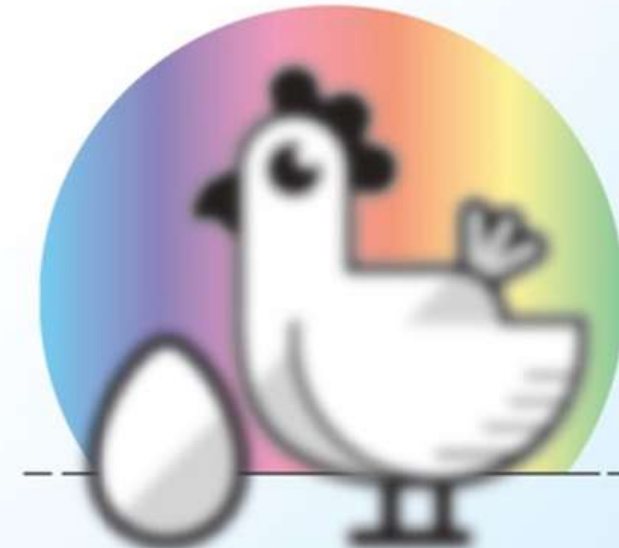
Медіаконтент, який надає перевагу одній точці зору і не показує інші

Українські кури несуть найкращі яйця в світі

КЛІКБЕЙТ

Стаття, в якій використаний сенсаційний заголовок, щоб привернути увагу, обіцяючи контент, якого не існує

Сенсація! Шок! Ви ніколи не повірите, що зробила ця курка зробила.

Інформаційна бульбашка – це стан інформаційної ізоляції. Часто люди опиняються у ньому добровільно.

ІНФОРМАЦІЙНА БУЛЬБАШКА

Як виникає?

Алгоритми пошукових систем та соціальних мереж підбирають користувачам інформацію, яка їм до вподоби та відповідає їхнім очікуванням, поведінці та реакціям в інтернеті.

Якщо Ви перебуваєте в інформаційній бульбашці, виникає враження, що Ваша точка зору «панує» всюди та весь світ вважає так, як Ви!

Інформаційна бульбашка

РИЗИКИ

- ✓ Ми випускаємо з поля зору інформацію, яка не відповідає нашим вподобанням.
- ✓ Не отримуємо інформацію, що потенційно може розширити наш світогляд, зробити нас більш толерантними, спонукати змінити думку про щось.
- ✓ Маємо хибне враження, що усі навколо думають так, як і ми.

Інформаційна бульбашка

Що ми можемо зробити?

- ✓ Підписатися на кілька сторінок платформ, медіа чи особисті профілі, які поширюють ідеї, що не співпадають з нашими поглядами.
- ✓ Використовувати режим анонімного перегляду, видаляти історію пошуку, чистити кеш*.
- ✓ Перевіряти налаштування акаунтів у соціальних мережах (інформація може збиратися, і на її основі можуть «будуватися» результати пошуку).
- ✓ Бути більш відкритими до різноманітних ідей та аналізувати інформацію.

Кеш - швидкісна пам'ять або частина оперативної пам'яті, де зберігаються копії даних, що часто використовуються

Корисні ПОСИЛАННЯ

<https://filter.mkip.gov.ua>

Сайт національного проекту з медіаграмотності. Мета цього проекту - надати українцям можливість для підвищення стійкості до дезінформації в час війни.

<https://naurok.com.ua/>

Освітній проект. Інтернет конференція «Пріоритети в освіті: безпека в інтернеті в умовах війни»